

AR PARUOŠĖTE TECHNIKĄ PAVASARIUI?

„Paryžiaus Komunos“ ir „Pavasario“ kolūkiai pirmieji baigė traktorių ir žemės ūkio mašinų remontą.

VISKAS SUTVARKYTA

„Paryžiaus Komunos“ kolūkio žemdirbiai baigė traktorių ir žemės ūkio inventoriaus remontą. Dauguma technikos buvo suremontuota savomis jėgomis.

Sandėliuose supilta sėklai 438 centneriai grūdų. Visa sėkla veisli-

nė, išvalyta, patikrintas jos daigumas.

Dabar kolūkiečiai veža prie tvertų durpes ir jas kompostuoja. Iki pavasario kiekvienam hektarui ariamos žemės bus paruošta po 10 tonų vietinių trąšų.

S. ŽVARNYS

Kai toks remontas, ne kokia sėja bus

Ziema baigia savo puotą. Netrukus pasirodys pirmieji pavasario pranašai. Reiškia, tikrink žagrę, artojau!

Bet „Kelias į komunizmą“ kolūkio valdyba pavasarį dar tik sapnuoja. Nė negalvoja, kad jis po mėnesio kito atkeliaus.

Kieme, prieš garą ir kalvę, guli apipustytas žemės ūkio inventoriaus. Po sniegą ir laužą kažko ieškina keletas vyrų. Tai — jaunieji mechanizatoriai: K. Nazarovas, R. Bernotas ir kiti. Nedžiūgus jų veidai.

— Dirbame jau daugiau pusantro mėnesio. Nė trečdalis technikos neatremontavom, — žūsuja vaikinai.

Ankstame garaže kartu su automašinomis stovi remontuojami traktoriai. Ant įtaisytų pasieniais lentų telpa nedidelė dalis išmontuotų detalių. Čia pat pritvirtintos tekinimo staklės, sudėlioti įrankiai. Išardyta greičių dėžė, dantračiai ir kitos detalės išmėtytos tiesiog ant žemės. Žinoma, tokiu atveju sunku apsaugoti detales nuo užteršimo žemėmis, todėl neretai vieną mechanizmą ten-

ka montuoti kelis kartus. Nėra įrankių restauravimui, tikslesnių matavimo prietaisų, detalės defektuojamos iš akies. Apie tokio remonto kokybę nėra ko ir kalbėti...

Dažnai nesulaukia remontininkai kalvio J. Stasiukonio. Vieną dieną jis — kalvėje, kitą — nėra. Dažnai patiems mechanizatoriams tenka dirbti tą, ką turėtų atlikti kalvis. Tuo tarpu jam vis viena atskaitomi procentai iš remontininkų uždarbio.

Kolūkyje iš 4 sėjamųjų atremontuotos dvi, iš 3 lėkštinių skutikų — vienas. Pievinės lėkštės, visi keturi plūgai ir kultivatoriai neatremontuoti. Kol kas sutaisytas tik vienas „DT-54“ traktorius, neremontuoti stovi „KD-35“ ir „DT-20“.

Atsilikimo priežastim yra ne vien bloga darbo organizacija.

— Detalių trūksta, — skundžiasi mechanikas J. Mackevičius.

Ką atsakys į tai Anykščių prekybos tiekimo kontora? Jos vadovai neaprupina kolūkių grandinėmis sėjamosioms, diskais, guminiiais sėklavamz-

džiais, daugeliu dalių varikliams.

Kai kurias dalis traktorių kapitaliniam remontui kolūkis turėjo vežti iš Kauno tekimo staklių gamyklos. Iš ten gauti rėmai traktoriams „DT-54“ yra blogos kokybės, o Anykščiuose geresnių negalima gauti.

Nesirodo kolūkyje ir rajono technikos inspektorius, kuris galėtų remontininkams daug padėti.

Kai toks remontas, šio kolūkio žemdirbiai gali nepasirošti laiku pavasariui.

A. Račius

Mūsų rajono žmonės

Kaip jauku sėdėti erdviame ir šviesiame kambaryje, kurio sienos išpuoštos liaudiškais ornamentais, išdabintos skoningomis gėlių puokštėmis, medžių lapais! Ir niūri diena šviesesnė atrodo, ir nuotaka giedresnė. Netgi tūlas miestionis grožisi:

— Che, puiku... Matyt, auksinių rankų žmogus tai darė.

O toks tielis, gatvėje susitikęs dažais išsišėpusį ir pašinę dažytoją, suka nosį ir čiaudo, maždaug taip niurnėdamas: „Ko čia tas tepliorius painiojasi...“

Bet mes, tarybiniai žmonės, ne iš drabužių vertiname darbininką ar tarnautoją. Svarbu, kokiais būdais jis grąžina mūsų gyvenimą. Ne velniui patarė turime: „Darbas žmogų puošia“.

Ir kada prisimenu Anykščių laisvanoriškos gaisrininkų draugijos dažytoją Alfonsą Ra-

1960 m.

vasaris

25 d.

Ketvirtadienis

Nr. 17 (1104)

KAINA 15 KAP.

Eina nuo 1948 m.

LIETUVOS KP ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO
IR RAJONO DZD TARYBOS ORGANAS

Visų šalių proletarai, vienykitės!

KOLEKTIVINIS DARBAS

Inventorius akis bado

Prie Ždanovo vardo kolūkio kalvės iš po sniego kyšo kultivatoriai ir plūgai. Kas dieną čia ateina kalviai B. Gražys ir P. Kepalas, pasisukinėja ir vėl keliauja į namus. Netgi nė vieno padargo neapverčia ant kito šono. Aplink nuo rūdžių net sniegas margas.

[Klausimą, kodėl neremontuojamas inventorius, jie atsako:

— Nėra ko pradėti, — visi padargai nesuvežti.

Iš kur gi juos surankiosi, jei patys laukininkystės brigadininkai ne kaip neatranda sėjamųjų ir akėčių. Matyt, jos žiemoja po giliu sniego patalu.

Bet kolūkio valdybos ir pirmininko V. Pilkauskas neįsako, kad išties dienas kalvės durys uždarytos ir joje negirdėti jokio triukšmo. Kažin, ką darys ždanoviečiai, sulaukę pavasario?

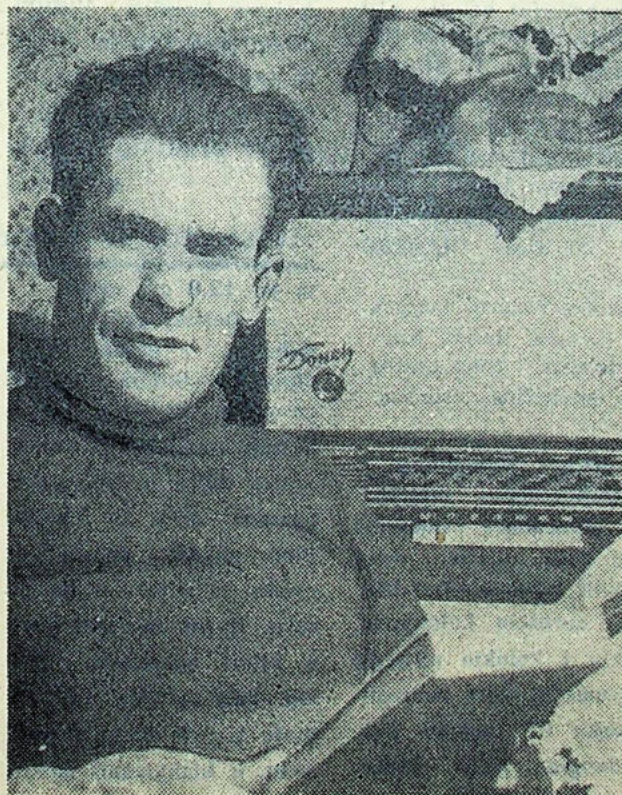
R. ALVYDENAS

Išigyja naujas automašinas

Siomis dienomis „Už taiką“ kolūkis įsigijo dar vieną savivartį sunkvežimį. Tai jau penktas sunkvežimis šiame kolūkyje. Taip

pat po vieną sunkvežimį įsigijo „Tarybinio artojo“ ir „Draugystės“ kolūkliai.

Alg. Taraškevičius

Už gyvenimo grožį

mošką, akyse iškyla ne darbininkas kalkėtu ir dažais išmargintu kombinezonu, o kūrybingas ieškotojas.

Niekas nemokė jo dažytojo meno. Iš pradžių jis dirbo darbininku, tobulinosi, kol tapo meistru. [Kurį Anykščių įstaigą beužsusi, beveik kiekvienoje pamatysi A. Ramoškos rankomis išpuoštas sienas. Ne bet kaip jos išteptotos, o skoningai, su menininko nuovoka išdekoruotos. A. Ramoškos ornamen-

tai nerėžia akių išviršiniu efektu; jie — kuklūs ir liaudiški.

Pamėgtam darbui A. Ramoška negaili laiko ir jėgų. Pamatęs įdomų ornamentą, jis pats išsipaišo ir pasigamina įvairiausių trafaretus, kurių pagalba dažo sienas. Pabuvojęs Kaune ir Vilniuje, pavažinėjęs po kaimyninius rajonus, A. Ramoška kas kartą atsiveža naujų sumanymų, kaip gražiau išpuošti miestą prie Šventosios.

Paminėjo Tarybinės Armijos dieną

Užvakar J. Billūno vardo vidurinėje mokykloje įvyko Tarybinės Armijos dienos minėjimas. Čia susirinko miesto darbininkai, tarnautojai ir moksleiviai. Pranešimą apie Tarybinės Armijos šlovę ir kovų ir pergalių kelią, apie jos reikšmę kovojant už taikos išsaugojimą visame pasaulyje padarė F. Kočnovas.

Po to visuomenė žiūrėjo didžiulį ir turiningą koncertą, kurio programoje buvo įvairių tarybinių tautų laudies ir kompozitorių sukurtos dainos, šokiai, scenos valdžiai ir cirko numeriai.

(„K. d.“ inf.)

J. Billūno vardo vidurinės mokyklos mokytojai ir moksleiviai paminėjo Tarybinės Armijos ir Karinio Jūrų Laivyno dieną.

Pranešimą apie Tarybinės Armijos ir Karinio Jūrų Laivyno įsikūrimą ir jų kovų kelią skaitė mokytojas J. Pakalnis.

Po to mokyklos saviveiklininkai atliko įdomią meninę programą.

A. PAPARTIS,
P. JONAITIS

Ne tik tai Anykščiuose A. Ramoška darbuojasi. Daug jėgų jis padėjo, atnaujindamas ir išpuošdamas apgriuvusį ir nutriušusį Aknystų dvarą, kuriame dabar įsikūrę invalidų namai. Tegul senelių gyvenimo ruduo būna saulėtas ir jaukus!

Įdomus A. Ramoška ir kaip žmogus. Žiūrėk, po atlyginimo kai kas skuba į bufetą ar užkandinę, o jis žingsniuoja į knygyną. Čia jis išsirenka ir perka įvairiausių grožinę literatūrą. A. Ramoškos asmeninėje bibliotekoje — daugiau 200 knygų. Knygos jam — ne tik laisvalaikio draugė, o ir padėjėjos darbe, padedančios giliau suprasti ir pajusti gyvenimo grožį, už kurį jis kovoja su dažytojo teptuku.

Alf. BRIEDIS

KRASnodaro KRAS-TAS. Seversko rajono kolūkis „Kuban“ turi 86 traktorius. Traktoriai remontuojami savose mechaninėse dirbtuvėse. Mechanizatoriai techniką remontuoja ištisus metus pagal grafiką. Tai padeda pagerinti mašinų darbą, organizuoti racionalų traktorių parko išnaudojimą.

Nuotraukoje: kolūkio traktorininkai F. I. Ličmanas (kairėje) ir G. V. Bezgrebelinas dirbtuvėse. Sulepovo (TASS) nuotr.

V. Lenino 90-osioms gimimo metinėms artėjant

V. I. Leninas kalbasi su valstiečiais.
(iš dail. M. Sokolovo paveikslo)

Daug komunistų, komjaunuolių, darbininkų, kolūkiečių ir inteligentų mokosi politinio švietimo mokyklose ir rateliuose. Labai svarbu, kad propagandistai gerai praveštų pamokas, sudomintų klausytojus.

Įdomiai užsiėmimus praveda „Už taiką“ kolūkio politmokyklos propagandistas drg. Kulbokas. Nagrinėdamas su klausytojais temą „Tarybų Sąjungos kova už tvirtą, demokratinę taiką ir tautų saugumą“, propagandistas labai plačiai papasakojo apie istorinę N. S. Chruščiovo kelionę į JAV. Šiam užsiėmimui jis paruošė specialų stendą „N. S. Chruščiovas Amerikoje“. Klausytojams drg. Kulbokas patarė paskaityti neseniai išleistą knygą „Akis į akį su Amerika“. Nemaža

dalis klausytojų patys asmeniškai įsigijo šią knygą. Po šio užsiėmimo propagandisto iniciatyva klausytojai or-

ganizuotai žiūrėjo kinofilmą „N. S. Chruščiovas Amerikoje“.

Gera užsiėmimai vyksta ratelyje partijos istorijai nagrinėti „Paryžiaus Komunos“ kolūkyje. Propagandistė drg. Kostinienė nemaža laiko užsiėmimuose skiria Lietuvos Komunistų partijos istorijos klausimų nušvietimui.

Nepatenkinamai iki šiol užsiėmimus praveda „Lenino keliu“ kolūkio politmokyklos propagandistas J. Skadas. Čia užsiėmimai praeina nereguliariai. Dar tik penkis kartus per visą mokymosi laiką buvo susirinkę klausytojai. J. Skadas užsiėmi-

POLITINIS ŠVIETIMAS—SVARBIAUSIA

muose paskaito knygą, ir tuo viskas baigiasi. Kolūkio partinė organizacija turi griežtai pareikalauti iš Skado sąžiningai vykdyti jam pavestą partinį įpareigojimą.

Partijos rajono komitetas, pirminės partinės organizacijos daug dėmesio skiria politmasiniam darbui su rajono inteligentija. Visose rajono vidurinėse mokyklose organizuoti partinio švietimo rateliai. Septynmečių ir pradinių mokyk-

lų mokytojai savistoviai studijuoja komunistinio auklėjimo problemas.

Partinių organizacijų dėmesio centre visą laiką turi būti partinio ir komjaunimo politinio švietimo ratelių darbas. Partinių organizacijų susirinkimuose reikia reguliariai svarstyti komunistų ir nepartinio aktyvo mokymąsi.

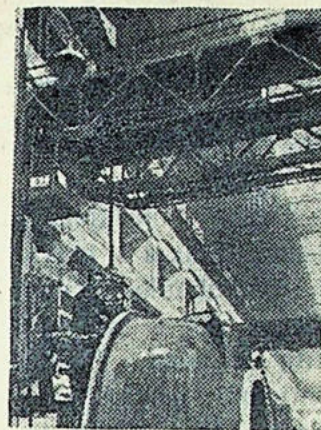
A. Utkus

LKP Anykščių RK
propagandos ir agitacijos
skyriaus vedėjas

dėlto pajuto, kad muitinės sekliams parūpo jo asmenybė. Tačiau, tikrindami lagaminą, jie nepastebėjo, kad jis su dvigubu dugnu, po kuriuo buvo prikrauta nelegalios literatūros.

Sužinoję iš savo šnipų apie pavojingo carizmui keleivio pasirodymą šiaurės Vokietijos sienos ir jo sustojimą Vilniuje, caro žandarai sujudė ieškoti Lenino.

Išlikusiame archyvuose Vilniaus gubernijos žandarmerijos valdybos viršininko slaptoje 1895 m. rugsėjo 18 d. raporte policijos departamentui pranešama apie Vladimiro Uljanovo sugrįžimą iš užsienio ir nuvykimą į Vilnių. Uolus caro valdininkas savo raporte vyresnybei apgailestauja, kad „slaptai surinktomis žiniomis iki šiol nepavyko nustatyti minėto Uljanovo buvimo Vilniuje“.

Charkovo Kirovo vardo turbinų fabrike pradėta didžiausios pasaulyje vėlavolės, 300 tūkstančių kilovatų galingumo garo turbinų gamyba. Vien turbina per metus gamins tiek elektros energijos, kiek gamindavo visos carinės Rusijos elektrinės 1913 metais. Turbinų valdymas bus automatinizuotas.

Nuotraukoje: fabriko garo turbinų ceche.

Pirmoji vieta respublikoje — anykštėnams

Sauniai praėjusiais metais padirbėjo Anykščių vietinio ūkio valdybos Vilkonių plytinės kolektyvas.

dės 5 cent iš ha. Kolūkio fermos per metus gaus papildomai 4500 centnerių grūdų.

Jei penktoji brigada kasmet derlių didina, tai kitose derliaus krevė svyruoja. Antroji brigada 1957 metais gavo iš ha po 9,6 cent grūdų, gi pernai — tik po 7,3 cent. Sumažėjo grūdų derlius trečioje brigadoje. Ir kaip beieškotum priežasčių, jos sueina į vieną tašką: labai nevienodai sukaupia brigados trąšų. Jei visos brigados būtų gavusios tokį derlių, kaip pirmoji, tai už darbadienį galima būtų pridėti dar po 1,7 kg grūdų.

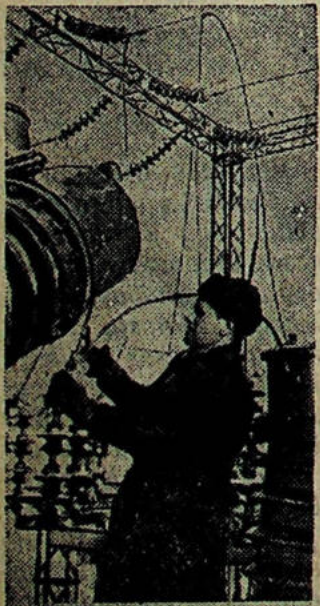
Drg. Jankaus.

kas plačiai išanalizavo produktų savikainą ir iš viso to bolševikiškiams tenka padaryti rimtas išvadas. Štai cukrinių runkelių centnerio pagaminimas kolūkiui atsieina 32 rubliais, o realizavus juos, gaunama tik 28 rubliai. Mat, pernai cukrinius runkelius augino kiekvienas kolūketis atskirai, prie savo namų. Buvo tokių, kurie prikasko kolūkiui po 3–4 tonas derliaus, o buvo ir tokių, kaip Budreikienė, kurie

Jis ne tik įvykdė, bet ir žymiai viršijo plytų, drenažo vamzdžių bei koklių gamybos planą. Ketvirtojo praėjusių metų ketvirčio plytų gamybos planas įvykdytas 139, koklių — 164, drenažo vamzdžių — 116,4 proc. Daugelis planinių užduočių buvo įvykdyta pirma laiko, gaminių savikaina sumažėjo 7–15 proc.

Už gamybinius laimėjimus ir socialistinių išpaieigimų sėkmingą įvykdymą Vietinio ūkio reikalų komitetas prie Lietuvos TSR Ministrų Tarybos ir vietinės pramonės ir komunalinio ūkio profsąjungos Respublikinio Komiteto Prezidiumas pripažino vietinio ūkio valdybos statybinų medžiagų gamintojus socialistinio lenktyniavimo nugalėtojus ir paskyrė pirmąją respublikinę premiją 15.000 rb. Z. Mikšys

Kurlant Tarybų Sąjungos Slaurės-Vakarų energetinė sistema, nutiestos aukštos įtampos linijos Kaunas—Gusevas ir Klaipėda—Sovietskas. Šios linijos sujungs Lietuvą ir Kaliningrado energetines sistemas.

Kolūkio pirmininkas J. Geleževičius, skaitydamas pranešimą, suminėjo daug gerų darbų, daug stambių ekonominių laimėjimų, darbščių kolūkiečių, rašytų į kolūkio pirmųjų septynmečio metų metraštį. Prikulta 87 tonomis grūdų daugiau, negu užpernai. Ir piniginių pajamų beveik 250 tūkstančių rublių daugiau, ir darbadienis svarnesnis — po 6,5 rublio ir 2,5 kg grūdų išeina.

O vis tik savo socialistinių išpaieigimų kolūkiečiai neįvykdė. Tai gi, šiemet teks pasispauti, geriau išnaudoti esamus rezervus. O jų yra.

Kodėl žemas laukų derlingumas? Ši klausimą nagrinėjo susirinkime visi brigadininkai. Pastarod, kad geriausią derlių išaugino I brigada, vadovaujama brigadininko Bulotos. Iš kiekvieno ha čia prikui-

Ataskaitos ir rinkimai kolūkiuose

ta po 12,8 cent grūdų. — Derlius galėjo būti didesnis, — pasakė brigadininkas Bulota. — Štai pavyzdys: 12 ha vasarinių kviečių pasėjom į iš rudens suartą dirvą ir tiek pat į pavasarį artą. Iš pirmo ploto gavom po 11 cent grūdų, iš antro — tik po šešis. O juk tas pats buvo ir kitose brigadose. Reikia, kad valdyba pasirūpintų išlygti daugiau traktorių, ir kiekvienais metais

gauta 107 litrais pleno daugiau, negu užpernai. O štai melžėja Genė Saltenytė viršijo prislitimus išpaieigimus ir iš kiekvienos prižiūrimos karvės gavo po 538 litrus pleno daugiau, negu 1958 metais.

Kolūkyje ekonomikos praktiką atlieka grupė Vilniaus aukštosios partinės mokyklos klausytojų. Jie paskaičiavo, pradedant 1953 metais, produktų gamybos savikainą, išvedė kitus ekonominius

Plačios galimybės

dirvas suartumėm tik iš rudens.

Mažai sukauplama organinių trąšų. Vienam ha tenka kol kas 1,6 tonos mėšlo. Jei visos brigados ruošytų tokiems tempais kompostus, kaip penktoji, kolūkis per metus padidintų grūdų gamybą 4 cent iš kiekvieno ha.

Daug šiltų, gerų žodžių buvo pasakyta apie gyvulininkystės fermų darbotojų pasiekimus. Iš kiekvienos karvės per metus

gamybos rodiklius. Kolūkiečiai su įdomumu apsisvarstė J. Jankausko pateiktus duomenis. Ką jie rodo? Daugiašakis ūkis tvarkomas planingai, tačiau neišnaudotų rezervų yra. Būtina kolūkiui toliau drenuoti laukus. Iš nudrenuotų plotų gaunamas grūdų derlius po 18–19 cent iš ha, gi nedrenuotų — 13–14 cent. Jei kolūkiečiai artimiausiais metais nusausins 900 ha žemės, grūdų derlius padid-

prikasė po 300 kg. Kai kurie brigadininkai tokią darbo praktiką giria, bet jos reikia atsisaityti. Cukriniai runkeliai turi duoti pelną.

Aukšta mėsos ir plieno savikaina. Čia irgi toli paslapčių ieškoti nereikia. Per daug išsivystoma darbadienų pašarų ir fermos tiekimui, vandens ūkiui, muli ir kitiems darbams, kuriuos galima mechanizuoti. C. BYTAUTAS „Bolševiko“ kolūkis

Nuotraukoje: Klaipėdos elektros tinklų šaltkalvis J. Dabašinskas ruošia 110 kilovatų lauko pastotę, per kurią Klaipėdos šiluminė elektrinė, o kartu ir respublikos energetinė sistema bus sujungta su Kaliningrado energetine sistema.

V. Rupšlaukis (ELTOS) nuotr.

DAINŲ ŠVENTEI ARTEJANT

Ruošiasi apžiūrai

Anykščių plytų gamyklos saviveiklininkai pakilia nuotaika ruošiasi rajoninei saviveiklos apžiūrai. Tautinių šokių ratelis, vadovaujamas drg. L. Dilienės, mokosi repertuare numatytų liaudies šokių ir žaidimų.

Neatsilieka ir įmonės styginis orkestras, vadovaujamas drg. V. Radzevičiaus. Tautinių šokių ratelyje ir orkestre aktyviai dalyvauja jaunimas, o ypač įmonės komjaunuoliai Bieliauskas, V. Seduikis, O. Zvirblytė ir kt.

F. Ušackas

Nutilo dūdos

Prieš keletą metų Troškūnų kultūros namai įsigijo dūdas ir organizavo orkestrą. Prasidėjo repetitijos, o vėliau orkestras grieždavo kultūros namuose.

Bet kai visi menininkai kolektyvai pradėjo ruošti dainų šventei, troškūnlečiai savo dūdas „padžiovė“.

Troškūnų kultūros namų direktorius Valeika visai paaiškina orkestro neveiklumą. Bet nuo to troškūnlečiams nė kiek ne linksniau.

Ar gi ne gėda snausti kultūros namams, kai kolūkių jaunimas blogesniais sąlygomis repetuoja veikaliukus, tautinius šokius, mokosi dainuoti, ruošiasi Jubilejinė dainų šventei?

A. GENYS

Kooperatyvo narių susirinkimas

Įvyko Rubikių apylinkės kooperatyvo narių ataskaitinis susirinkimas.

Pranešimą apie Debeikių kooperatyvo veiklą per 1959 m. skaitė valdytojas Saznauskas. Pranešėjas išanalizavo prekybos taškų darbą ir stovį. Buvo kritikuota Anykščių raikooapsajunga už tai, kad neįstengia aprūpinti krautuves prekėmis.

Kalbėję kooperatyvo nariai J. Kazlauskas, Alb. Labeika, P. Rukša, P. Balčiūnas ir kiti pageidavo, kad būtiniausios prekės būtų pristatomos į vietos krautuves ir būfeta-valgyklą ne sykį per savaitę, bet du-tris sykius. Reikia, kad būtų

pastatytas vietoje rūšis-šaldytuvai. Anykščių plytų ir drenažo vamzdžių gamykla pažadėjo tokį rūšį pastatyti, bet raikooapsajunga neišskiria medžiagų. Kooperatyvo nariai nurodė, kad būfeta-valgyklos patalpų stovis nepavydėtinas: jos neatremontuotos, sienos aprūkusios, stalai ir kėdės išgverę, paveikslų bei plakatų nėra. Krautuves vedėjas J. Zebuolis ir būfeta-valgyklos vedėja E. Ušackienė nusiskundė ne realiais planais. Būfeta-valgyklos ir krautuves planas siekia 100 tūkstančių rublių mėnesiui, o tuo tarpu gamyklos dirbančiųjų pajamos žiemą per mėnesį siekia tik 60 tūkstančių rublių. Abu vedėjai kritikavo raikooapsajungą už tai, kad išskiria per mažą

prekių, kad atsakingieji darbuotojai nesilanko Rubikiuose ir nežino padėties vietoje.

F. Oselis

Trumpai

J. Baltušio raštų antrąjį tomą aptarė Troškūnų vidurinės mokyklos mokiniai.

A. Tiskus

Klausių-atsakymų vakarą atelstinėmis temomis suruošė Viesintų vidurinės mokyklos atelstų būrelis.

A. Kalnias

Anykščių plytų-drenažo vamzdžių gamykloje suorganizuoti motociklistų ir šoferių-mėgėjų kursai.

F. Oselis

„Žalgirio“ kolūkių kultūros namų scenoje pasirodė Utenos rajono „Šiaudinių“ kolūkių saviveiklininkai. Svečiai suvaldino J. Zemaitės „Piršlybas“.

Br. Zovila

RUSKULIS KERSIJA

(Tęsinys. Pradžia Nr. 16 (1103))

Lyg gzuolas tvirti užaugo Bronius ir Jonas Svetlikauskai. Džiaugėsi motina savo sūnumis. Darbštūs, paklusnūs jos vaikai. Išeis su dalgiais į lankas — plačiausius pradagius išvargys, išeis su plūgu į laukus — didžiausią plotą suraikys. Darbo neseniai susikūrusiame kolūkyje iki valiai buvo. Todėl nuo ryto iki vėlyvo vakaro darbuosi jie, o temstant į namus linksmi, dainuodami sugrįždavo.

Tačiau neilgai tėsidiugė motinos širdis, neilgai jos šilti žvilgsniai glamonėjo grįžusius iš darbo sūnus.

... 1949-ųjų metų gruodžio dvyliktoji. Sūtemos, gaubė laukus, kai Ruškulis, Musteikis ir kiti banditai paliko Molėtų valsčiaus Mokių kaime gyvenusių brolių Nečiūnų trobelę. Paliko joje pakartus Jurgį ir Bronių Nečiūnus. Žmonos ir dviejų vaikų akivaizdoje pasmaugtam palubėje Jurgiui banditai kišė sudaužę galvą.

Dabar jie kėblino Sungailių kaimo link, pas savo ryšininką Steponą Bučį. Prieš jo namus, Musteikis sutartu ženklų pabarbeno į langą. Šeimininkas, įlei-

dęs į vidų, ėmė priekaištauti:

— Jūs čia trankotės, o man drebėk. Va, pašonėj gyveną Svetlikauskai kaip rakštis akyje — pamatys ir praneš.

— Nespė! Greičiau į duobę pataikys, — prakošė Ruškulis.

— Gerai, kad į duobę, — sutiko Bučys. — O tai, ko gero, ir į liaudies gynėjus įstos. Tikriausiai, norėdami valdžiai įtikti, ir valsčiaus

vykdomojo komiteto kambarius ištinkavo.

Šie žodžiai dar didesnį įniršį sukėlė banditams. Jie nutarė keršyti. Slapstydamiesi pakrūmėmis, banditai vorėle sėlino prie Svetlikauskų sodybos.

Staigus ir erzinantis šuns lojimas sujudino namiškius. Genutė, vienuolikos metų mergytė, smalsumo apimta, prisiplojo prie lango. Bet nieko, išskyrus tamsą, ji nematė. O šuo, žvangindamas grandine, vis smarkiau skalijo.

Gal kaimynas koks užklydo. Eisiu pasižiūrėti, — žengdamas per slenkstį, pasakė Bronius. Iš paskos jam išsekė ir motina.

Bematant abu, nakties vaiduoklių lydimi, atatupsti įvirto atgal.

Telšių liaudies teatro kolektyvas miesto darbo žmonių parodė naują pastatymą — L. Savelyjevo 3 veiksmų dramą „Tu pirmoji ir vienintelė“ („Melagingas žingsnis“). Tai trečiasis saviveiklos teatro pastatymas.

Nuotraukoje: scena iš naujojo spektaklio antrojo veiksmo

V. Bražo (ELTOS) nuotr.

— Na, bolševikai, manęs nelaukėt? — tyčiojosi gaujos vadas Ruškulis. — Sėskit, rūpužės, už stalo. Šiandien aš vaišinu... ne dešrom, o švinu...

Abu brolius — Bronių ir Joną — banditai nustūmė į užstali.

Perplėšę rankšluostį ir paklodę, įsibrovėliai juostomis raišiojo motinai ir dukterims Vanda ir Genutei užpakalin užlaužtas rankas.

— Nebijok, smarkiai nesuversiu. Juk tu mergytė ir aš į mergytę panašus, — rišdamas Genutei rankas, šaipėsi mažas, pečius siekiančiais juodais plaukais banditas.

žiebėsi šviesūs žiburėliai.

Jonas Petronis su seserimi Brone irgi patraukė namo.

[Išviešpatavusių tylą retkarčiais sudrumsdavo nutolusių žmonių balsai, kurių nuotrupas atnešdavo į nugarą pūtes šaltokas vėjas. Nuo kaimo Petronių vienkienį teskyrė tik puskiometris. Pasiekę namus, jie rado seserį Anelę beruošančią vakarinę.

Bet niekas iš namiškių nenujautė, kad tas 1950 metų gruodžio pabaigos vakaras Bronės gyvenime bus paskutinis.

... Nakties ramybę nutraukė beldimas į duris. Ruškulio gaujos banditai troško kraujo.

[Išveržę į vidų, jie pagriebė Bronę ir nuvilko į kitą namo galą. Sužvėrėję „miškiniai“ įtarė, kad ji, esą, pavasari Tarybų valdžios organams pranešusi apie Palioniškio kaime įrengtą banditų bunkerį. Partrenktą ant grindų, banditai lazdomis daužė Bronę, nulupo nuo rankų pirštų nagus. Jonas su Anele, palikti kitame kambary, girdėjo lazdų smūgius, kankinamosios aimanas.

Po baisių kančių, trukusių daugiau valandos, banditai surišo Bronę rankas ir vienplaukę, basą ištempė iš namų. Laukus dengė balta sniego marška.

— Bandysit pranešti — visi kilpoj kabėsit, — perspėjo išeidami banditai.

Išaušus rytui, Plepiškių kaimo pakrašty Jonas atrado ant obelies kabantį Bronės kūną. Sudaužytas veidas, kraujais apkepe rankų pirštai liudijo apie nežmoniškų budelių kankinimus. Prie uosio, augusio šalia obels, banditai paliko prisegtą raštelį, kuriame grąsino, kad tokio pat likimo sulauks visi, kas pabandys išduoti juos.

Santažu ir bauginimu Ruškulio gauja norėjo prarasti savo gyvavimo dienas.

(Bus daugiau)

St. VINČIONAS

KRUVINI PĖDSAKAI

(DOKUMENTINĖ APYBRAIZA)

Motiną ir dukteris banditai nuvedė už pertvaros ir, surišę joms dar ir kojas, suvertė į lovas.

— Kur šautuvas? — kamantinėjo Bronių Ruškulis.

— Aš jokio šautuvo neturiu.

— Atiduosi ar ne?

— Aš neturiu jo.

Pykčiu degdamas Ruškulis rėžė pistoletu Broniui į galvą ir, mostelėjęs ranka sėbrams, prašovė:

— Vaišinkit...

Automatų serijos perskrodė dviejų brolių kūnus. Pabiro langų stiklai, užgeso lempa. Tik prigesusios krosnelės žarijos skleidė ant sienos neryškią atšvaitę.

Banditus prarijo nakties tamsa. Svetlikauskų troboje iki paryčių nenutrūko žmonos ir dukrelių verksmas.

BAISIOSIOS KANCIOS

Okčiuojantis kuliarnosios užsėjęs staiga pritilo. Vakaro prieblanda gaubė laukus.

Ir nepajuto Jonas Petronis, kaip diena prabėgo. Trumpos gruodžio dienos.

Nusikratę nuo drabužių dulkes, žmonės skirstėsi į namus. Tai vienoje, tai kitoje Plepiškių kaimo gryčioje

Mūsų MEDŽIAGOS PĖDSAKAIS

„Tai neteislinga“

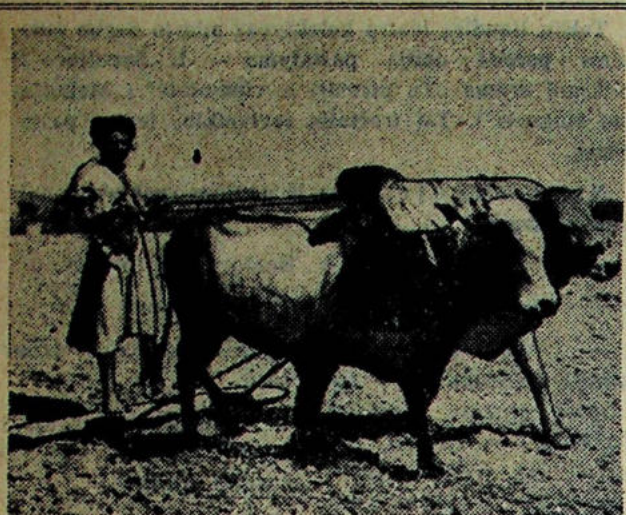
Kad Anykščių mėsos krautuves darbuotoja Sidlauskienė, parduodama dešras, prie dešros svorio priskačiuoja ir špagatą, buvo rašyta „Kolektyvinio darbo“ 2 (1089) numeryje.

Anykščių miesto vartotojų kooperatyvo reikalų valdytojas A. Šmatavičius pranešė, kad minėtos krautuves pardavėjoms nurodyta parduodant dešras špagatą nuplauti.

„Gražina tinginiauja“

Tokiu pavadinimu „Kolektyvinio darbo“ Nr. 6 (1093) buvo išspausdinta žinutė apie tinginiaujančią Cerniachovskio vardo kolūkio įskaitininkę.

Cerniachovskio vardo kolūkio valdyba praneša, kad Gražina Ramanauskaitė iš įskaitininkės pareigų atleista. Jai nurašyti visi sausio mėnesio darbadieniai.

Dauguma Jemeno gyventojų verčiasi žemdirbyste ir gyvulininkyste. Žemė dirbama labai primityviais įrankiais.

Nuotraukoje: valstietis lauke.

G. Kruglovo (TASS) nuotr.

Anykščių rajono 1960 m. dainų šventės REPERTUARAS

VAIKŲ CHORAS

1. Pionierių pavasario daina — muzika E. Balsio, žodžiai I. Mikšytės.
2. Tu mano motinėle — lietuvių liaudies daina, harmonizuota J. Svedo.
3. Saltyšius — lietuvių liaudies daina, harmonizuota St. Vainiūno.
4. Varnėnai paskrido — muzika Dunajevskio, žodžiai M. Matusovskio.
5. Skambėk, pavasarėli — muzika V. Kuprevičiaus.

MISRUS CHORAS

1. Komunistų partijai šlovė — muzika A. Filipenkos, žodžiai V. Loftijo.
2. Oi, toli toli — lietuvių liaudies daina, harmonizuota A. Račiūno.
3. Patekėjo saulė spindinti — muzika D. Lukaso, žodžiai A. Rusako.
4. Uždainuok, pasaulio jaunime — muzika J. Bašinsko, žodžiai A. Jonyno.

MOTERŲ CHORAS

1. Saulelė raudona — lietuvių liaudies daina, harmonizuota A. Budriūno.
2. Girdi Tėvynė, mato Tėvynė — muzika D. Sostakovičiaus, žodžiai J. Dolmatovskio.
3. Vai tai auga ažuolėliai — latvių liaudies daina, harmonizuota J. Medinio.
4. Dainelė apie tiltą — muzika E. Balsio, žodžiai K. Kubilinsko.

MISRUS CHORAS

1. Broliškas pasisveikinimas — muzika St. Vainiūno, žodžiai P. Širvio.
2. Aviečiavo po šilėlį — lenkų liaudies daina, harmonizuota L. Svarco.
3. Jeigu Tu įsakysi, Tėvyne — muzika K. Kavecko, žodžiai J. Marcinkevičiaus.
4. Drąsiai, draugai, koja kojon — rusų revoliucinė daina, harmonizuota V. Bielas, žodžiai L. Radino.
5. Vilnių žydi liepos — muzika K. Kavecko, žodžiai M. Matuzevičiaus.

LIAUDIES ŠOKIAI

1. Kolūkio laukeliai — lietuvių liaudies žaidimas, kompozicija K. Poškaičio.
2. Šustas — lietuvių liaudies šokis, kompozicija J. Lingio.
3. Audėjėlė — lietuvių liaudies šokis, kompozicija J. Lingio.
4. Rintukai — lietuvių liaudies žaidimas, kompozicija R. Tamučio.
5. Landutė — lietuvių liaudies merginų šokis, kompozicija K. Motuzos.
6. Valsas — kompozicija V. Grivicko.
7. Suktinis — lietuvių liaudies šokis, kompozicija J. Lingio.

PASTABA: Be šio repertuaro, visi kolektyvai privalo ruošti dainas ir šokius, numatytus 1960 m. respublikinės Jubiliejinės dainų šventės repertuare.

Rajoninė dainų šventė įvyks 1960 m. gegužės mėn. 28–29 d. d., o esant blogam orui, bus nukelta į birželio mėn. 4–5 d. d.

DAINŲ ŠVENTĖS ORGANIZACINIS KOMITETAS

PLATUS KELIAS LIAUDIES INICIATYVAI

Mūsų laikraščio skaitytojas V. Bieliūnas iš „Lenino keliu“ kolūkio laiške redakcijai prašo paaiškinti plačiau apie visuomenės poveikį kovojant prieš smulkus nusikaltimus.

Spausdiname tuo klausimu Anykščių juridinės konsultacijos vedėjos, advokatės Br. Mykolaitienės straipsnį.

Istatymo projektas dėl visuomenės valdymo padidimo kovoje su tarybinio teisėtumo ir socialistinio bendrabūvio taisyklių pažeidimais numato, kad komunistinės visuomenės išplėstinės statybos laikotarpiu tobulinant socialistinį valstybingumą svarbiausia yra tai, jog visi piliečiai visapusiškai bendradarbiautų tvarkant mūsų šalies reikalus. Daugelis funkcijų, kurias dabar atlieka valstybės organai, palaipsniui pereina visuomeninių organizacijų žinion. Visuomeninės organizacijos kasdien vaidina vis didesnę vaidmenį komunistiškai auklėjant mases, saugant visuomeninę tvarką bei piliečių teises, nenulstamai kovojant su tarybinio teisėtumo pažeidimais.

Visuomenė turi nepaprastai dideles galimybes užkirsti kelią socialistinio teisėtumo pažeidimams, išauklėti žmogų.

Dabar, kai iš esmės pasikeitė valstybinių organų darbo formos ir metodai, visuomeninių organizacijų, profsąjungų kolektyvų draugiškiems teismams perduodamos kaltinamųjų antvisuomenišku poelgiu bylos, ir tik būtinais atvejais betalkomos baudžiamosios priemonės.

Draugiškųjų teismų praktikoje pasitaiko ir pasitaikys atvejai, kai antvisuomeniškai pasielgusiam asmeniui ne visuomet yra tikslinga taikyti baudžiamąją priemonę. Tokiais atvejais draugiškas teismas neturi stengtis parodyti tuos veiksmus vien „balta šviesa“. Aštrus, bet teisingas netinkamo poelgio ar nusizengimo įvertinimas padės darbuotojų kolektyvui teisingiausiai nustatyti priemones pažeidėjui perauklėti.

Praktika rodo, kad niekada taip giliai neišsijaučia

teismamieji, niekada jie taip nesidrovi savo poelgių, savo nusikalstamų veiksmų, kaip savo artimųjų, kolektyvo akivaldoje. Smerkiamas žodis, ištartas bendradarbių ar bendramokslių lūpmis, dešimteriopai efektingiau paliečia ir pavelkia teisės pažeidėjo sąmonę, negu ilgiausios prokurorų kalbos teismo salėje. Lygiai taip pat darbo draugų pasitikėjimo pilnas užtariantis žodis dešimteriopai labiau sušildo prasižengėlio krūtinę, uždega jį noru pasitaisyti, negu iškalbingiausios advokatų gnomosios kalbos.

Tik darbo draugų kolektyvas gali sekti prasižengėlio darbe ir buityje, laiku pastebėti jo neteislingus veiksmus ir poelgius, laiku įspėti klystantį, patikrinti, kaip jis vykdo įsipareigojimus, pasižadėjimus pasitaisyti tuo atveju, kai jis yra nuo bausmės atleidžiamas sąlyginai.

Liaudies teismuose dažnai nusikaltėlis nuteisiamas lygtinai (sąlyginai). Nors nuteisimas lygtinai turi daug auklėjamo pobūdžio savybių, tačiau jis iki šiol buvo mažai efektingas, nes liaudies teismas neturi galimumo sekti, kaip nuteisistis elgiasi darbe, visuomenėje, namuose. Išėina nuteisistis iš teismo salės, ir dingsta jo pareigybų drauge su teismo durų uždarymu, nes toliau jo niekas nebet kontroliuos, nebepareikalaus ataskaitos už veiksmus. Stai troškūnietis V. Aleknavičius.

Anykščių veislėninkystės stotyje priimami pareiškimai tarpkolūkinį kontrolasistentų vietoms užimti. Adresas: Anykščiai, Ubagevičiaus 16, telef. 122. VEDEJAS

čius 1958 m. buvo bausimas už plytų grobstymą. Po kelių mėnesių jis vėl apvogė Vašuokėnų parduotuvę. Tokių pavyzdžių yra ne vienas.

Tik kolektyvas visada gali sukontroliuoti nubaustą poelgius, laiku jį perspėti ir sulaukyti nuo poelgio vėl nusikalsti. Visuomenė, visuomeninės organizacijos ir darbo kolektyvai tokios kontrolės turėtų imtis ne tik tais atvejais, kada jie patys svars to teisės pažeidėjo veiksmus ir skiria bausmę, bet ir tais atvejais, kai jį nuteisia liaudies teismas.

Istatymo projektas dėl visuomenės valdymo padidimo kovoje su tarybinio teisėtumo ir socialistinio bendrabūvio taisyklių pažeidimais numato suteikti liaudies teismams teisę, visuomeninėms organizacijoms, darbo žmonių kolektyvams arba sveikatos apsaugos organams prašant, siųsti alkoholikus privačiam gydymui į specialias gydymo ir darbo režimo įstaigas. Iš to matosi, kokią didelį vaidmenį valstybė suteikia pačiam visuomenėi.

Istatymas suteikia liaudies iniciatyvai plačius galimumus ir garantijas saugojant tarybinį teisėtumą ir kovojant su bet kuriais nusikaltimais.

Br. MYKOLAITIENĖ,
advokatė

Už redaktorių
Č. BYTAUTAS

ANTROJI PERGALĖ

Mūsų rajono moksleivių stalo teniso rinktinė praėjusį sekmadienį žaidė LTSR XV spartakidos rungtynių antrąjį susitikimą su Pandėlio stalo tenisininkais. Prieš tai jie nugalėjo Kupiškio rajono moksleivių rinktinę. Berniukai prieš kupiškėnus laimėjo rezultatu 7:3, o merginos 10:0. Antrąjį susitikimą mūsų stalo tenisininkai žaidė pakiliai. Berniukų rinktinė (Magyla, Janulis ir Blauzdys) nugalėjo svečius rezultatu 10:0. Pažymėtinas žaidimas

K. Magylos, kuris šiais metais žaidė 38 susitikimus ir pralaimėjo tik tai vieną. Tenka pažymėti, kad Magyla šiuo metu baigia įvykdyti pirmo atskyrio normalybų.

Merginos (Kazlauskaitė, Kiaulytė ir Papickaitė) nugalėjo Pandėlio rajono merginų rinktinę rezultatu 9:1. Vienintelį garbės tašką pelnė pandėlietė Aleinikovaitė.

J. LAUKYS,
A. KALVAITIS

Šachmatininkų kovos

J. Biliūno vardo vidurinėje mokykloje pasibaigė daugiau kaip pusantro mėnesio trukusios šachmatų varžybos, kuriose dalyvavo pajėgiausi mokyklos šachmatininkai.

Pirmąją vietą iškovojo abiturientas A. Milašius, nepatyręs nė vieno pralaimėjimo. Antrąją trečiąją vietą pasidalino dešimtokas S. Dudlauskas ir abiturientas A. Kiaušas. A. PAPARTIS

Matematikų olimpiada

Įvyko Debelių vidurinės mokyklos matematikų, vadovaujamų dėstytojos L. Skodytės, surengta olim-

piada. Gerau uždavinius išsprendė vienuoliktos bei devintos klasių moksleiviai.

F. SIAUCIULIS

Kino teatre „PERGALĖ“
vasario mėn. 25-26 d. d.

žlūrėkite kino filmą

„Negražinta skola“

„Lenfilm“ kino studijos gamyba

Kadras iš kino filmo „Negražinta skola“.